

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditorul foiei, pe afară la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. n. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. v. n. o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a două oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Sabiu 10 Ianuaru.

Intre diaristică de dincoci și de dincolo de Lait'a, séu mai bine între diaristică ungueră și nemțieșca, decurge unu resbelu infricosiatu. Resbelulu acest'a, în care curgu siróie de negrăla și se consuma multa harthia, acum de atâtea septamăni, se pórta pentru cestiuni financiale, între care jóca unu rolu principalu cestiunea băncei ungueră, cu alte cuvinte cestiunea infintiarei unei bănce natiunale în Budapest'a, carea, la tempulu seu sa emita note ungueră.

Pre noi și pre publiculu nostru nu ne póte interesá atâtú rezultatulu acestei lupte, purtate cu atât'a inversiunare de o parte și de alt'a, pentruca noi și asiá nu putem avea nici influenția asup'r'a luptei și asup'r'a rezultatulu și apoi din punctulu nostru de vedere, cestiunea principale nŭ póte fi, ca de unde se voru emite notele în viitoriu, ci, celu multu, ca óre mai îmbunătățise-va starea financiale a patriei nóstre, séu vomu trái totu în miser'i'a financiale, în care traimu astadi?

Nici cu deslegarea cestiunei privitóre la miseria nu ne vomu ocupá.

Interesulu nostru este atrasu astadi în alta parte. Suntú siese luni și mai bine, de cându din unu crateru revoluționariu a izbucnitú foculu unei revoluțiuni, care intereséza pre Europ'a intréga; și mai de parte, ca monarchi'a nóstră se afla în vecinatatea vulcanulu cu craterulu, are multe elemente totu asiá de incendióse cá cele din vulcanulu propriu și în fine, ca monarchi'a nóstră se afla în ajunulu reinoirei pactulu, care espira în anulu viitoriu, pactu încheiatu pre 10 ani între cele două jumetáti ale monarchiei numite astadi *Cis-si Transilaitani'a*, și cu tóte aceste — cért'a financiale a trebuitú toc'm'a acum sa erupa.

Suntú multi, cari cauta cu óre care satisfacere și placere la cért'a acest'a. Suntú multi, cari astépta și si promitu multe dorintie implinite dupa axiom'a, ca déca se cért'a doi insi alu *treilea* are sa se bucure. Altii iéra aspira la transformári radicale, cari sa schimbe cu totulu fati'a sistemulu de astadi și sa reinvie ce s'a îngropatu la 1866 cu ceremoni'a cea tragică dela Sadov'a.

În credinț'a acest'a seducetóre se voru întari unii, veniendu ca dupa ce ministeriulu cislaitanu, cas'a deputatiloru din senatulu imperialu a respinsu dela sine tóte pretensiunile „esagerate“ ale Ungariei vine la rónđulu seu și cas'a magnatiloru dela senatulu imperialu și face „front“ înainte Ungariei și în locu de a pune pusc'a la picioru se pune în pozițiune de aперare. „Unde se întempla astfelu de lucruri serióse numai póte fi vorba de gluma. Ungari'a cu putienele ei puteri financiale va trebú, mai curendu séu mai târđiu, sa depuna armele.“

Inca de pre acum se amesteca printre strigatele cele inversiunate câte o voce, din care omulu nepreocupatu póte vedé si finea luptei presente, pentruca se dice de o parte și de alt'a ca „Austri'a este pentru Ungari'a“ și vice versa „neaparatu de lipsa.“ Diferintiile de astadi, cari atragu atentiunea natiunalitatiloru, ne nemțiesci și nemagiare, din imperiulu întregu, se voru terminá, si cei ce se cért'a astadi și voru dá mân'a mâne

pentrucá sa-si continue supremaț'a și mai departe.

Sperantiile celoru ce cauta numai dinaintea lorú deveni ilusiuni și tempulu perdutu cu densele va fi o noua pierdere pentru toti cáti au asteptatu ceva dela schimbári eventuale.

Noua ni se pare acést'a cu atât'a mai verosimilu, cu câtú vedemu ca Ungari'a este spriginita și de politic'a Germaniei, carea astadi este mare și tare și si arata puterea și tari'a ei în tóte afacerile mai însemnate a le Europei.

Pentru noi români este dără fórté de lipsa cá sa nu esimu din cumpatulu realitáției și sa nu zidimu în aeru cu factori, cari se risipe cá negur'a dinaintea radielorú sórelui.

Din unele părți ni se citéza seculii de cându s'au planuitú stirpirea elementulu nostru și cu bucuria plina de satisfaciune se constatéza ca nu s'a potutu. Pána la unu punctu óre care adeca pána unde este adevérata consimțimu, cu indigitarea acést'a; inse déca cugetámú mai departe ca *unei mâni mici de ómeni* a succesu în aceiasi seculi a ne reduce cá sa nu numerámú nimic'a în concertulu natiunalitatiloru din patria, trebúie sa deducemu mai departe, ca noi, stándú cu mânilé în sinu, putem sa remanemu alti seculi în aceiasi stare. Si este lege firéșca ca unu organismu, care este redusu la vegetatiune, póte vegetá unu tempu relativu lungu séu mai scurtu, dără în fine vegetatiunea se termina numai cu mórté.

Sa nu trecemu cu vedérea cértele ce se întempla între cei doi factori, cari au astadi rolulu primu în mâna, dără sa nu scapámú din vedere și impregiurarea, ca privindu numai la cértele lorú, precum în trecutú, și în presentu și asiá și în viitoriu, nu vomu puté inaintá asiá de multu, încátu sa fia respectate și dorintiele si aspiratiunile nóstre juste și legale. Nóue ni trebúie unu pondu mai greu decâtú priviea pentru dorintiele si aspiratiunile nóstre și pondulu acest'a suntú faptele pre tóte terenurile vietiei natiunale.

Desvolteze-se apoi evenimintele cum se voru desvoltá la noi acasa câtú si impregiurulu nostru, cu câtú ne voru affá acele mai firmi pre terenulu faptelorú cu atât'a va fi mai bine.

Revista asup'r'a stárei nóstre politice, culturale si economice.

I.

(Urmare).

În cele premisse, dovediramú în modu necontestabilu, ca conclusulu de passivitate absoluta nu a fostu practicabilu, nici potrivitú, nici aptu spre scopulu ce se intentiuná prin tr'ensulu.

Avendu acum a mai dovedí: ca pre bazea conclusulu acestui'a, neci solidaritatea acceptata nu se potea efectú; spre scopulu acest'a ne vomu marginí, pre lângá sulevarea numai cátoru-va momente, cunoscute tuturorú deajunsu:

Mai întâiu trebúie sa constatámú ca afara de noi ardeleni, mai locuescu în Ungari'a unu numeru considerabilu de români, cari si-au avutu totu-déun'a si-si au si de presentu tienut'a lorú propria, fatia de alegerile dietali. Ei totu-déun'a au participatu la alegeri și la legislatiune, și chiarú și

astadi deputatii lorú, ne apera, de-si nu cu deajunsu succesu, și interesele nóstre în corpulu legiutoriu.

Deci déca erá sa fia vorb'a de o politica natiunale, de o solidaritate în privinț'a tienutei nóstre politice în genere; nu se cadea óre cá se ne fimu pusu la întielesu și cu fratii nostri acesti'a? Si póte fi solidaritate natiunale, cându unii dintre fiii natiunei urmarindu o tienuta, altii si croescu alt'a; fára cá celu putienu sa încerce o contielegere spre a procede asemenea?

Lasándú inse chiarú pre fratii nostri afara de Transilvani'a, la o parte; nu se scia óre séu nu trebúia sa se scie, cu ocasiunea formárei conclusulu de passivitate absoluta, ca multi dintre alegatorii nostri chiarú si înteligenți, temandu-si pánea, nu numai ca nu voru observá passivitatea, ci din respectu la modus vivendi, se voru vedea chiarú constrinsi de a lucrá în contr'a ei și pentru alegere.

Nu întielegemu aci, pre viperele acele natiunale, care de o parte si pusera sufletulu în palma pentru passivitate, pre de alt'a inse cortesira ele insele pentru deputatii straini; ci pre acei sermani oficianti, cáror'a urmarea poruncei domnilorú dela putere, li este o conditiune de esistintia pentru sine si ai sei si dela cari natiunea pána cându ea ins'a-si nu le póte prestá conditiunile de esistintia: — nu póte pretinde cá sa se jertfésca pentru ea, si inca fára prospectu la vre-unu folosu!

Mass'a poporulu de alta parte, inca, de-si în unele părți sedusa, séu chiar silita. În multe cercuri electorali a alesu poporulu și din voi'a sea libera, din indemnulu cá sa nu se lipsésca de dreptulu celu mai eminentu politicu, si sa nu cededie terenulu altor'a. — Prin faptulu acest'a inse poporulu a aretatu ca séu numai stá sub influinț'a inteliginției, séu apoi nu e de acordu cu conclusulu de passivitate si nu-lu acceptéza.

Apoi e fenomenulu celu mai tristu la unu poporu, cându poporulu nu mai e de acordu cu inteliginț'a sea. — Inteliginț'a unu poporu e organulu vointiei poporulu; ea representa si esprima vointi'a poporulu. Inse numai pána atunci, pána cându e urmata de poporu; indata ce inse poporulu nu intaresce manifestatiunile inteliginției sele, prin acést'a des-avuédia inteliginț'a si acést'a lipsita de mass'a poporulu, remane pentru sine o *casta izolata*, — o flóre fára radacini!

Deci, bateru numai, si numai pentru cá sa nu ne deslipimú de poporu — alu cáru'i'a voce e vocea lui Ddieu, — bater pentru cá sa nu lasámú din mâna conducerea lui si prin acést'a sa-lu instrainámú de cátra noi; trebúie sa procedemu altcum în viitoriu, trebúie sa parasimú terenulu sterile alu passivitáției si sa intrámú în actiune pentru drepturile si prosperarea nóstră natiunale si de siguru ca întregu poporulu si cu elu împreuna si Ddieu va fi cu noi!

Privindu acum pusetiunea poporulu nostru si în sterele celoru-lalte drepturi politice, cu mahnire trebúie sa constatámú, ca pusetiunea sea si aci intru nimic'a nu e mai favorabile. Si reulu acest'a si are caus'a sea, mai cu séma în tienut'a nóstră politica; parte pentruca dispositiunile respectivelorú legi s'au facutu fára concursulu nostru, parte si în deosebi,

pentruca regimulu privindune pre noi de contrari ai sei, a cercatu — ceea ce altcum e lucru naturalu — a ne angustá câtú numai se potú, terenulu de actiune si în sferele acestea.

Astfelu numai se póte esplicá novel'a electorale cea atâtú de apasatórie pentru noi, carea cu combinatiunile sele, cele maiestrite, ne-a redusu numerulu alegatorilorú nostri pentru legislatiune, la unu numeru intr'adeveru necorespondietorú, neci relatiunilorú nóstre culturale si sociale, decum celoru numerice, pre care se basédia o însemnata parte din poterile statulu.

Autonomi'a administrativa în municipii, este pentru poporulu nostru chiarú în municipiele locuite mai numai de densulu, — ilusorica fatia de institutulu virilistiloru, cari în urm'a sistemulu feudalú de mai înainte, abiá dintr'o suta unulu, va apartiené de natiunalitatea nóstră. Mai lipsesce inca, ca alegatorii romani se fia si aci passivi, séu sa-si dea voturile lorú unu neromanu, pentruca se vedi municipii, asiá dicendu, curatu romanesci, cu corpu reprezentativu constatoriu din neromani. — Si apoi si va poté inchipuí ori cine, ce apretiare voru affá interesele nóstre, culturale si economice — de cele natiunale nici ca vomu mai puté pomeni — în unu atare municipiu?

Legea municipale art. 42/1870 asecurédia, ce e dreptu fia-cáru'i'a municipiu administratiune autonoma; modulu compunerii corpulú reprezentativu si cu deosebire comitetele de administratiune, care se plasmuescu chiarú acum în dieta voru face ilusorica autonomi'a garantata prin lege si representatiunea poporulu.

Dreptulu de a putea ocupá officii de statu, ni este garantatu astadi si nóue românilorú, cá si altor'a, prin lege si aru potea cine-va crede, ca conformu legeri natiunalitatiloru art. 44/1868 aru fi ingrigitu si despre aceea, cá sa devina si de ai nostri aplicati în servicii, bateru în cercurile locuite de români; pracs'a inse ne dovedesce, ca între lege si aplicarea ei, e esentiale deschiinire.

Pentru observarea legeri aru potea deci cu dreptu cuventu sa se lupte, deputatii nostri în corpulu legiutoriu; fára cá sa póta întempiná vre-o obiecțiune fundata!

În fine institutiunea juriloru, carea inca contine în sine drepturi emnente politice, pentru noi pána acum'a inca nu are vre-unu folosu practicú. Ea aplicandu-se pána acum'a numai în cause de delicté comise prin pressa, si fiinduca la resiedintiele tribunaleloru de pressa, poporatiunea nóstră, pretutindenea e neinsemnata; de aci provine ca si numerulu juriloru romani atât'a e de neinsemnatu, încátu opiniunea publica romana, nici cându nu póte fi decidetóre în cestiuni de pressa, ce ne privescu chiarú pre noi insine. Si astfelu directiunea pressei nóstre se dominédia de straini, si se va dominá inca lungu tempu; pre cându poporulu nostru nici nu invétia carte, o recerintia esentiale pentru de a fi juriu, nici se sporesce séu inaintédia în cetáti care suntú singurele locasiuri ale tribunaleloru de pressa si colegiiloru de juri.

(Va urmá.)

Revista politica

Diet'a Ungariei a terminatu desbaterea generale asupr'a consiliilor municipale séu comisiunilor administrative, proiectulu guvernului s'a primitu in siedinti'a casei dela 19 Ianuariu n. cu o mare majoritate de basa la desbaterea speciale. La inceputu se paré ca acestu proiectu vá intempiná o opozițiune intensiva in parlamentu, fiindu ca se vorbiá multu de o resistintiá latentá in sinulu partidei guvernamentali, care numera multi autonomisti. Cãtra capetulu discussiunei generali faimele despre o putere latentá destructivá in corpulu majoritãtii parlamentare, divulgate prin diurnale, au amortitu si rezultatulu votãrei dovedesce, ca celu putienu pâna in momentu falang'a guvernamentale e compacta si tare.

Cele mai insemnate cetãti din Ungari'a au substernutu petitiuni la dieta contr'a proiectului administrativu, dara acele nu avura nice unu rezultat. Ministrulu presiedinte are convictiune firma apriori, ca legea sea va fi salutaria pentru administratiunea terei, prin urmare fidelii sei au trebuitu sa o voteze.

In dilele din urma desbaterea a perditu multu din intensivitatea sea, in diu'a premergatoria votãrei dede deputatulu din opozițiunea dreptei Uerمني parlamentului o fisiognomia mai viua. Discursulu acestui deputatu e de unu cuprinsu cu totul polemicu si erá indreptatu asupr'a liberalului Szilágyi, care aperá in siedinti'a dela 15 Ianuariu proiectulu guvernului cu sofisme, precum si asupr'a ministrului presiedinte. Fatia de celu dintãiu — scrie „P. L.“ — combatú Uerمني mai intãiu motivele (false) ce le supune dlulu Szilágyi politice de administratiune a opozițiunei drepte, si-i succese fára de osteneála a dovedi, ca Szilágyi potú sa afle unu contrastu internu in liniamentele administrative a le lui Sennyey numai pre bas'a acelu argumente, pre cari nu le a folositu baronulu Sennyey, ci dlulu Szilágyi. Fatia de Tisza oratorulu a aperatu principiulu de denumire a

Darurile de anulu nou.

In dilele cele dintãiu ale anului nou credemu interesantu a dá lectoriloru dupa „V. C.“ câte-va detalie fórté curiose in pri-vinti'a darurilor de diu'a anulu nou:

La Rom'a se adorá o óre-care dieitia numita Streni'a, care presidá darurile si profiturile ce nu se asteptau. Acésta divinitate erá rugata de a dá inspiratiuni generóse persóneloru pre prodigalitatea cáror'a erá permisu a sperá se fia cine-va objectulu darniciloru loru si 'i se multiamá de presente ce se primiau.

Erá o padure consacrata Streniei, in care se duceau sa caute ramur'a de brebenelu, simbolu a urãrilor de anulu nou, si se oferiá acea ramura unei rude, unui amicu, etc., cu cadouri. Aceste erau lucruri de man-care, smochine, curmale si miere, cari insemnan ca urãrile tindeau la aceea sa nu se intemple nimic'a decâtu placutu si dulce persónei cárei'a erau oferite.

Acést'a este origin'a darurilor de anulu nou.

Nisce smochine, curmale, miere, erau ce-va fórté simplu si fórté micu lucru pentru daruri de anulu nou. Acésta simplicitate durá putienu la Rom'a. Dupa cum se schimbãra dieii de lemna in diei de auru, se schimbãra in curendu in daruri maretie aceste cadouri umilite de diu'a anului nou. In acésta di de deschidere a animei se schimbãra medalione, bu-cãti de auru, bracielete.

Darurile de anulu nou luara la Rom'a sub imperatori o importantiá estrema. Tóte clasele se duceau sa complimenteze pre imperatoru si-i de-deau presente ce loru. Augusta primia

oficialiloru politici. Uerمني numi proiectulu unu statariu.

Ministrulu presiedinte Tisza polemisá intr'o cuventare lunga contr'a espueriloru lui Uerمني si Steinacker.

Acestu din urma deputatu disese, ca aru primí proiectulu de lege, déca ministrulu pres. aru dá magiariloru cá prin farmecu consciinti'a datorintei ce o au nemtii, séu déca acést'a lege aru fi numai pre sém'a comitatului, dara trebuie a se face deosebire intre cetatienimea orasieloru si poporatiunea comitateloru, care este manata cá o turma la votare. La prim'a asertiune replica Tisza, ca déca Steinacker erá convinsu ca in poporulu magiaru nu esista consciintiá de datorintiá, densulu nu trebuiá sa mai produca si altu argumentu contr'a proiectului, dara fiindu a produsu unu siru de argumente se vede, ca nu este asiá tare convinsu de asertiunea sea, ci in sentiulu misiunei se culturale a voitu sa puna o injuria pre natiunea magiara. Ce privesce sentiulu de datorintiá Tisza se provóca la istoria, care aréta, ca acést'a tíera apasata de sistemulu unei misiuni de cultura octroata aru fi trebuitu sa piéra intre atâte suferintie. A dóu'a asertiune, care numesce poporatiunea comitateloru o turma manata la votare, nu convine demnitãtii parlamentare, dice Tisza, iéra a o latí preste fruntariile terei, nu convine patriotismulu.

Inputarea ce i s'a facutu lui Tisza, ca e unu comitatensu incarnatu si ca are antipathii cátra cetãti, o respinse provocându-se la mandatulu seu, pre care-i lu oferesce o cetate, de cându a pasitu pre calea politica.

Steinacker in observatiune personale respinge insinuãrile ministrului pres. dicendu, ca déca densulu a amintitu de sentiulu de detorintiá ce domnesce in Prussi'a, prin acést'a nu a vatematu natiunea ungrúesca; incãtu privesce asertiunea „cá o turma“, oratorulu dice ca si-o retrage, déca cas'a indigitandu la impregiurãrile ventilate in desbaterile legei electorali vede in

atãtu de multe incãtu prefacea in idoli de auru si de argintu cadourile dela anulu nou.

Tiberiu suprimá darurile de anulu nou pre motivulu ca cadourile ce i se faceau 'lu obligau la cheltuele fórté mari spre a esprimá multumirile séle pentru tóte libertãtiele a cároru obiectu erá.

Caligul'a, mai putienu recunoscatóriu decâtu predecesorulu seu si fórté avaru, restabilí darurile de anulu nou si invita pre donatori a i aduce pre acele ce le refusase Tiberiu.

Cu tóte prescriptiunile puse in vigóre in tempulu primiloru crestini, cari privéu cá nelegiuite presente facute la calendele lui Ianuarie, darurile totu remasera unu faptu intratu in deprinderile poporului. Nu se mai dedura darurile si se schimbãra urãrile la calendele lui Ianuarie, ci la serbatórea Pasciloru, ce devení pâna in secolulu 16 prim'a di a anului. Cându se inlocui serbatórea Pasciloru prin 1 Ianuarie, cadourile de diu'a anului nou reaparura cu stralucire cá in vechi'a Roma.

Obiceulu darurilor de anulu nou devení mai generalu decâtu totu-déu'n'a cu civilisatiunea. Esistara epoche cându aceste daruri ajunsera la esageratiuni de necreditu.

Obiceulu darurilor de anulu nou s'a popularisatu din ce in ce mai multu la tóte popórele. Ele au devenitu inca unu mijlocu pentru progresulu comericiulu.

Acum nu ne remane decâtu sa citãmu unele din cadourile cele mai renumite facute cu ocasiunea anului nou.

Sub Ludovicu XIV, dn'a de Montspan primí, la 1 Ianuariu 1672, unu cadou ce facú mare sgomotu la cur-

trens'a o vatemare a natiunei, ceea ce oratorulu n'a intentionatu.

„Kelet népe“ dice: ministrulu presiedinte se grabí a-si indulci umorulu celu amaru alu cuventãrei lui Uerمني, dar' de astadata nu i-a succésu. Densulu fu silitu a-si luá refugiu la frase generali despre natiunitãti, pentru a stórcé vivatele obligate ale partidei sele, si precum profesorulu maniosu care si varsa veninulu asiá ca-si bate famululu, astfeliu navalí ministrulu pres. asupr'a lui Steinacker, care nu remase detoriu cu respunsulu.“

„Li. ung.“ se pronunçiá asupr'a proiectului inca inainte de votare astufeliu:

„Poporulu se esprima prin organele sele chiamate si prin procurorii sei naturali contr'a acestei institutiuni si totusi ea se creeza si mai multu: celu mai competentu organu alu poporului pentru infintiarea de institutiuni generali e in state parlamentare, si atare vré sa-si fia Ungari'a, fára in-doiala parlamentulu. Esaminãndu parerile ce domnesce in parlamentu relativu la proiectulu de lege in cestiune aflãmu mai intãiu ca intréga opozițiunea 'i sta resoluta impotriva; a dóua, ca o parte mare din partid'a guvernamentale si póte mai mare toc'm'a asiá de putienu se póte imprieteni cu acestu proiectu de lege cá si opozițiunea pronunçiata. Cu tóte aceste proiectulu de lege se va primí. Nu semnifica acést'a a dá constitutionalismulu preste capu? Nu se face in modulu acést'a parlamentarismulu ilusoriu? Se lucra de esistinti'a séu neesistinti'a statului. Multe guverne au incercatu salvarea patriei din acést'a stare, inse ele o facura totu mai rea. Cá de o ancora in necasu Ungari'a se acatia de ministerulu Tisa. In mánile lui a pusu tíer'a, majoritatea parlamentului mãntuirea cu privire la pericollu cei mari, in cari se afla in urm'a fatalei situatiuni financiari.

Acést'a putere aprópe discretiunara o folosese domnulu Tis'a, prin amerintiarea, ca déca proiectulu de lege nu se va primí densulu se va

tea Franciei. Erá o farfurióra de auru sapata cu unu cardonu de smaralde si diamante, si dóue paharutie de auru a cároru capace asemenea erau garnite cu diamante. Cadoulu valorá 10 mii scude.

Dn'a de Maintenon dedú, intr'o di a anului nou, totu dnei de Montspanu unu micu volum in 4º, garnitu cu smaralde si imprimatu in litere de auru.

Dar' cadoulu celu mai estraordinariu fu acelu oferitu de dn'a de Thianges ducelui du Maine la 1685. Erá o camera ce mesurá unu metru de fia-care parte, cu totul aurita. Deasupr'a usiei erá scrisu cu litere mari: „Camera sublimulu.“ In launtru unu patu si unu grilagiu cu unu fotoliu mare, in care statea ducele du Maine, facutu de céra si fórté asemene; lângã elu D. de La Rochefoucauld cárei'a 'i dedea sa esamineze versuri; in jurulu fotoliului D. de Marcialac si Bosanet; la cealalta estramitate dn'a de Thianges si dn'a Lafayette cetéu versuri. Dincolo de grilagiu Boileau, armatu cu o furca, impedecá de a se apropiá pre vr'o siepte séu optu poeti rei. Racine erá lângã Boileau, si putienu mai departe La Fontaine, cáru'i'a 'i facea semnu sa s'aproprie.

Cá escentricu si bizaru vomu citá cadoulu facutu de unu celebru cardinalu fórté avaru maistrului seu de otelu. „Ti dau hotiule, totu ce 'mi ai pututu furá in cursulu anului.“

Sa terminãmu cu avarii. Ei n'au pututu scapá de satira. Astfeliu cându se intréba cum va scapá unu avaru de darurile de anulu nou, se respunda: Va murí in ajunulu anului nou spre a nu dá.

priví liberatu de indatoririle cátra patria ce a luatú asupr'a sea, pentru a stórtiá moralicesce votarea unei creatiuni, care e condamnata de partea precumpanitória a poporatiunei si a reprezentantiloru ei ce stau sub influinti'a lui Tis'a.“

„Mai intrebãmu odata: nu devine constitutionalismulu prin atari giurstãri o absurditate?“

Pertractãrile intre Cis-si Translitan'i'a nu se incepu inainte de inceputulu lui Fauru, pentru ca Majestãtea Sea abiá va fi atunci in Vien'a.

In numerulu trecutú amu reproducu, dupa „Trompet'a Carpatiloru“, ce a scrisu Girardin despre o conventiune de aliantia ofensiva si defensiva intre Prussi'a si Austri'a pre la 1867 dimpreuna cu glosele aspre ale numitei foi. Astadi reproducemu dupa „P. L.“ dóue espectoratiuni diurnalistice interesante despre cestiunea dilei, cari se afia in fóia rusesca „Golos“ si in francesulu „Journal des Debats.“ In fóia parisiana, scrie dlu John Lemoinne despre tienut'a carea se cuvine Franciei in cestiunea orientale. Dupa parerea acestui publicistu respectabilu Franci'a are sa abdica Angliei legatur'a dela 1856 si sa o dechiare de desfiintiata. Articulu constatéza mai departe ca Angli'a a perditu fórté multu din zelulu pentru sustinerea Turciei si indémna cu staruintia pre Austri'a sa ocupe provinciile dela média di. „Austro-Ungari'a inse nu e asiá incantata de rolulu, séu mai bine, de sarcin'a ce i se ofera, adeca, se pórté grigia de espeditiuni orientale precãndu altii facu propagande occidentale. Russi'a, dice dlu Lemoinne, nu are interesu sa iá Constantinoplea numai decâtu, voiesce in sa strice pacea dela Parisu, „pentru care lucru nu ne vomu superá de mórte.“ Tre-cendu la tienut'a Franciei in cestiunea orientale face urmatórea conclusiune: Precãndu noi jaceamu trãntiti la pamentu si Angli'a priviá cum murimu cá nisce gladiatori. Rusi'a a ruptu pacea de Parisu si cu triumfu a in-

Perulu vipera. — La 5 Maiu 1873 debarcá la Shang-hai unu june anume Ferdinand Corvinu. Dupa o multime de nebunji ce facuse, tata-seu 'lu gasí intr'o di si 'i tienú aprópe acestu limbagiu:

— Fiulu meu, in ór'a presenta esti cu totul ciuruitu de datorii; totu-déu'n'a se afla câte unu creditoru de a d-tale in anti-camer'a mea. Acést'a nu póte continuá pentru onórea dtale si a mea. Ii voiu platí pre toti, inse cu conditiune de a te duce sa petreci doi ani la corespondentulu meu din Shang-hai.

Iubele primí, plecã, sosí si fu fórté bine primitu de corespondentulu tatalui seu, unu anglesu anume Harrison Mathews, care lu intrebuintiá in cas'a sea. Totulu merse bine 15 dile, dupa cari Ferdinandu Corvinu disparí, si numai dupa siese luni se sciú ce devenise.

Elu avusese o aventura strania: intr'o di cându ratacise destulu de departe de orasiu, comisese imprudenti'a de a adormi intre piciórele unui dragonu de pétra, idolu ce se radicá dinaintea pagodei lui Li-Tien. Fu surprinsu in flagrantu delictu. Cu tóta cualitateá sea de strainu, erá mórtea fára judecata.

Unu'a din preoti, anume Tsu-Yang, din fericire 'i fu mila de elu si cerú a-lu duce acasa la elu. Ii fu acordatu acést'a si elu plecã cu europénulu, cáru'i'a 'i dedú ospitalitatea tempu de câte-va dile cu o gratia fórté rara in tíer'a sea. Elu vorbiá fórté bine angles'a, astfeliu ca nimicu nu-i erá mai usioru decâtu de a conversá cu óspetele seu.

Dupa 15 dile junele seduse pre fic'a demnulu omu, o mica china

tratu in marea négra — de buna séma sigura de spriginulu Prusiei. Astadi se dice ca Rusi'a iéra voiesce sa mai rupa o fóia din tractatulu parisianu si sa-si adauge unu tienutu, prin care sa devina posesor'a guriloru Dunârei. Se va face apelu la puterile signatare: la Franci'a, Angli'a si Itali'a. Faca Angli'a ce va voi. Cátu privesce pre Franci'a ne rugâmu a ne ingrigi de gurile Ronei si Moselei cá si de gurile Dunârei si de marea mediterana cá si de marea négra. Amu facutu destula politica a la francaise, va sa dica politica pentru alti; sa facemu odata politica a la anglaise, adeca pentru noi.

A dóu'a espectoratiune este a lui „Golos.“ Fóia rusésca lupta pentru liberalismulu Russiei si iubirea ei de pace. Rusi'a a salutatu renascerea Italiei cu simpatie se si doresce din inima sustinerea republicei in Franci'a. Déca in orientu nu s'aru puté sustiené pacea caus'a nu va fi altu ceva, ci numai urmarea naturala a desvoltârei lucrurilor.

Rusi'a n'a facutu nimic'a si nu vrea sa faca nimica, prin ce s'aru accelerá caderea Turciei. Preste totu articululu apostroféza intr'unu tonu despretiutoriu pre „Attilii cei noi cuputisti cu Hegel,“ altcum si nemti numiti si vorbesce cu multa bunavointia despre Franci'a.

Nota principelui Bismark

din 14 Aprile 1867 si aliantia celoru trei imperati.

Sub acestu titlu aduce „National Zeitung“ de curendu unu articulu despre relatiunile intre Germani'a si Austro-Ungari'a, care ni se pare destulu de interesantu pentru a fi cunoscutu publiculu nostru; deci lu reproducem lasându din trelsulu pasurile mai putienu insemnate afara.

Contele Bismark léga mai intâiu speranti'a intr'o relatiune amicabila cu Austri'a de interesele comune si trecutulu ambeloru state. S'a cerutu multu dela unu barbatu de statu austriacu cá sa incheie inainte de a se

deliciósa de 16 ani, cu ochii inchisi radicati spre temple, cu picioarele lungi cá degetulu si cu perulu atátu de frumosu, incátu erá cunoscutu de tóta tier'a. Ea se numia Mang.

Cându betranulu Tsu-Yang aflá acést'a, erá sa móra de durere. Astufeliu junele cu mare greutate i obtienú iertarea: inse atinsu de lacrimile ficeei sele, Tsu-Yang le permise in cele din urma a se casatori dupa mod'a chinesisca, cu conditiune sa remana cu elu. Casatori'a se facú. Tocmai in acelu momentu Ferdinandu Corvinu dedú noutáti despre sine corespondentulu parintelui seu. Nou'a sea nebunia fu unu nou hapu de inghititu, dara nu se puté face nimicu.

Siese luni in urma Ferdinandu Corvinu, cáruia i erá uritu de mórte si care nu mai avé decátu o idea ficsa, a se întórce in Europ'a, primí intr'o di la Shang-hai, unde erá fára femeia sea de 15 dile, unu pachetu si o scrisóre. Pachetulu contiené códa magnifica a femeiei sele; scrisóreá erá asemene dela ea. In ea spunea barbatulu seu, ca ne voidu a fi unu obstacolu pentru fericirea sea, care erá in Europ'a, se decidea sa móra si i trimitea perulu seu cá suveniru. O óra in urma o alta scrisóre i spunea ca feme'a sea se otravise si ca socrulu seu se ucisese pre corpulu ficeei sele blastemandu-lu.

Aru fi injustu a spune ca acést'a noutate nu causá o emotiune violenta lui Ferdinandu Corvinu. Elu plânse cu mare cuvintia pre femeia sea, si dupa o luna parasí Shang-hai spre a se întórce in Europ'a. Se intielege ca luá cu sine perulu amiceei Mang.

(Va urmá.)

terminá anulu dela pacea din Prag'a, o aliantia de pace cu invingatoriulu. Cu tóte aceste nu s'a cerutu mai multu decátu intiepleciunea si sangele rece alu unui barbatu de statu, cunoscinti'a adeveratelor interese reciproce. Contele Beust si luase dejá atitudine: „nici sentiminte, nici suveniru istorice“, dise densulu la 6 Aprile legatulu seu in München, ci numai siguritatea si avantagiulu Austriei lu voru puté determiná in privinti'a acést'a si aici nu vede decátu sarcini si indatoriri fára recompensa. Acést'a recompensa nu o afla densulu nice in propunerile notei contelui Bismark dela 14 Aprile, pentruca credea si sperá, ca resbunarea va veni dela Franci'a. Cându s'a sfasiatu resbunarea, contele Bismark se întórse de nou spre Vien'a cu provocarea, cá Austri'a in consciinti'a „comuniunei intereselor si a corelatiunilor vietiei de comunicatiune“ a ambeloru state, sa se impreune cu Germani'a imperiale si puternica, fia si fára unu tractatu obligatoricu. Contele Beust vorbí celu putienu almintrenea cá mai inainte, elu dechiará, ca „in tóte cercurile decisive din Austro-Ungari'a domnesce dorinti'a, de a se intretiené cele mai bune raporturi si ca si imperatulu Austriei e de cugetulu acést'a.

Dara n'a fostu permis acestui barbatu de statu care si-a schimbatu parerea, a corespunde unei situatiuni schimbate a lumei. Contele Andrassy lasá politic'a de „mana libera“ in favorulu „amicitiei de incredere“ cu Germani'a. Prin acést'a s'a pututu incheia aliantia definitiva la care aspirase principele Bismark in acea nota dela 1867. Ea s'a potutu incheia si fára tractatu formalu, pentruca putea Germaniei ce crescuse asigura in crederea aliatulu si fára tractatu formalu, fiinduca politic'a Austriei in anulu 1872 portá in sine recunóscearea celoru intemperate, Austri'a primí in fapta ofertele ce i s'au facutu inainte cu ce-va mai bine de 5 ani. Germani'a nu si-au schimbatu propunerile intru nimicu, de vreme ce ea a devenitu prim'a potere in Europ'a, decátu numai intr'aceea, ca nu mai cerea dela Austri'a o indatorire formalu. Intru nimicu nu au urecatu pâna adi pretensiunile sele fatia de Austri'a, intru nimicu nu a micioratu siguritatea ce putea sa dea atunci. A dá „siguritate in intru si afara“, acést'a este si adi pentru Germani'a intiesulu positiunei sele cátra Austri'a intre marginele aliantiei nordice. Déca Germani'a in constitutiunea sea dela 1867 nu erá in positiunea, de a dá pre tempu indepartatu promissiunea unei siguritati a Austriei intregi, déca sórtea sea propria erá pre o cale prea nesigura, inca fára garanti'a solida a stabilitáti, pentru a luá asupr'a sea o indatorire durabila fatia cu vecinulu seu, astadi inse nu se mai cere restringerea la „unulu pâna la trei ani“ séu numai la o parte a Austriei. Cáci cresce in ambele párti cunoscinti'a, ca acea comuniune de interese, care o a relevatu principele Bismark atunci, esista in fapta si in modu durabilu si trebuie sa determine politic'a reciproca. O schimbare a intrevenu fiesce: Nu mai e vorb'a celu putienu de ocamdata nu, a sustiené nemedilocitu o aliantia defensiva contr'a unei Francie amerintiátorie, ci mai multu a conservá pacea generale in tóta Europ'a, intr'acést'a consiste unulu dintre principalele „interese comune.“

Si trebuie sa se surprinda fiacare vedindu in not'a aceea dela 1867 presemnata politic'a aliantiei celoru trei imperati nu numai in genere, ci chiaru si cu privire la o intrebare speciale, cea turcésca, si inca cu soliditate si acuratetia, cá si cându not'a ar' fi scrisa numai de vre-o câte-va septamani. Speranti'a exprimata atunci, „ca va castigá pre o perioada restrinsa aprobarea Russiei la sustinerea sta-

tului quo in tierile confinarie turcesci,“ s'a adeveritu, cele trei puteri au statu de atunci incóce pre politic'a statulu quo. Cumca principele Bismark a statu atunci in negociári cu cabinetulu din Petersburg asupr'a acestui lucru si ca si-a pronunsiatu speranti'a sea cátra Austri'a, acést'a se vede chiaru din situatiunea diplomateca a acelu tempu cu privire la Turci'a; cáci numai patru dile dupa compunerea acelei note de principele Bismark a sositu unu memoriu dela guvernulu rusescu cátra marile puteri, care in legatura cu unu memorandumu datu dejá la 24 Martie a acelu anu face propuneri detaiate spre reforme in Turci'a, prin cari se sustienú statulu quo. De atunci puterile orientali nu s'au indepartatu nici unu pasu dela acést'a cale. Déca in not'a aceea se pare indicata politic'a ce vrea sa urmarésca principele Bismark, atunci putemu presupune ca programulu de atunci e acuratu celu de astadi; pentruca conditiunile au remasu totu acelesi, numai medilócele spre esecutarea programulu au crescutu. Contele Andrassy dise intr'o cuventare dupa ce a intratu in oficiulu de acum, ca o politica, ale cáru scopuri finali trebuie tiente ascunse, abia este démna de tainuire. Dupa acea dechiará, ca fatia de Turci'a vrea sa se tiena de politic'a traditionalu a Austriei. De-si densulu póte in privinti'a dintâiu a venitu la alta parere, totusi nu este unu secretu, ca cabinetulu din Vien'a a remasu credintiosu acelei politice orientali traditionali. Se póte ca positiunea contelui in privinti'a acést'a nu e totu-déun'a usióra, se póte ca e impinsu adeseori de contrari slabi la o politica, care se opune atátu densulu, cátu si parerei ce o doresce cancelariulu germanu cu proiectulu curatu defensivu, — noi credemu, ca dela constanti'a sea nu s'a asseptatu prea multu.

Déca Germani'a a fostu gat'a a scuti dupa puteri de siese ani incóce pre Austro-Ungari'a contra ataculu din afara, atunci spriginulu acestei politice defensive traditionali ce póte sa-lu ofere influinti'a Germaniei aru puté fi asigurat in Vien'a. Acést'a jace in consecuenti'a naturale din conditiunile, pre cari s'au creatu starea puterilor orientali conformu programu ce s'a statoritu in not'a dela 14 Aprile 1867 si pre cari se baséza si astadi: sustinerea pazei generale in Europ'a. Intru cátu acést'a pace sta in legatura cu relatiunile de pre peninsulu balcanulu, status quo se pare si astadi cá inainte de acést'a cu siese ani cá bas'a, pre care trebuie sa stea aliantia orientali, dela care Germani'a togm'a asiá de putienu se va departá cá ori-care alta dintre puterile orientali, pâna cându un'a dintre aceste puteri coaliate nu va sci sa propuna alta basa comuna pentru actiunea puterilor orientali séu chiaru si a Europei.

Din diurnalele putiene ce primimu noi din Romani'a vedemu ca partidele de acolo se lupta si acum in fati'a eveniminteloru ce se desvolta in nemijlocit'a apropiare din tóte puterile. Dupa cátu putemu judecá din cele ce cetimu, acolo esista acum o partida ofensiva si un'a defensiva. Cea dintâiu este aceea pre carea o mai numesce lumea a „rosiiloru,“ cea din urma conservativa liberala séu a „guvernulu.“

Noi, cari stâmu departe de pre-ocupatiunile de acolo si cari judecâmu dupa rezultatele ce le vedemu ca le-a reportatu guvernulu, mai bine de patru ani incóce, ne mirâmu de fragmentatur'a ce o vedemu între cele dóue partide tocm'a acum. Mai alesu nu gâsimu noi in putienulu ce ni se ofera de acolo nimic'a ce aru puté infatisá partid'a dela putere de „tradatóre“ si „aventurósa“ si cáte i se atribuie de cealalta parte. Noue

ni se pare, si nu credemu ca ne insielâmu, ca referinti'a de dincolo e mai aceea dintre noi si dintre presumptivii nostri „liberali“ si „natiionali“ cari cu gura facu multa libertate si natiunalitate; cu fapt'a inse strica si putienulu ce putemu mântui pentru români in tempulu de fatia.

In tempulu din urma se incusá partid'a dela gvernu ca voiesce sa pasiasca agresivu contra Turciei, pentruca pre calea acést'a sa duca tier'a la totala independintia. In alte imprejurári ori-cine aru privi in asemenea tendintia o virtute patriotica. Foile amice guvernulu respingu cu destula inteligintia invinurile aruncate din partea opusetiunei, dara nu néga absolutu posibilitatea participarei Romaniiei la deslegarea cestiunei orientali. Cându s'aru puté negá acést'a aru fi tristu pentru Romani'a. Ne mirâmu cum de patrioti mari combatu si pentru astfeliu de eventualitati pre guvernulu, carele a castigatu o frumósa reputatiune Romaniiei in afara.

Un'a nu putemu intielége. Pentru-ce se va fi retrasu ministrulu Boerescu deunadile din cabinetu, Boerescu, carele a fostu sufletulu politiceei esterne. Insémna acést'a retragere o straformare totale a cabinetulu in prospectu? Se póte. Pentru evenemente mari se cere unu cabinetu, care se fia la inaltimea missiunei sele. Unu astfeliu de cabinetu este de doritu pentru Romani'a, acum mai multu cá ori cându alta-data. Romani'a carea a avutu alte dati norocu din afara, astadi este avisata a si-lu cautá numai in sinulu ei. De aceea, cându unu Cus'a e mortu si unu Negri in retragere, este greu de a se intielege unu cabinetu bunu si romanescu, fára de capacitatea de barbatu de statu a lui Basile Boerescu.

Regele Greciei va face in curendu o caletoria in strainatate. Se anuncia plecarea sea cá fórté apropiata. Instituirea unei regentie temporarie, representata prin cabinetulu actualu, a intalnitú óre-cari dificultáti. Mai multi deputati, vechi ministri, cerusera camerei sa numésca regentu regatulu, in absentia regelui, pe unchiulu seu, principele Ioanu de Holstein Gúcksburg. Dara acést'a propunere a caditu. D. Comunduros, capulu cabinetulu a demonstratu ca, in virtutea constitutiunei, nu se póte institui o regentia decátu in casu de mórtea regelui, séu déca suveranulu nu este in stare a guverná singuru.

O telegrama din Londr'a anuncia ca la 10 curentu a avutu locu intrunirea posesoriloru de obligatiuni otomane din 1854, 1858 si 1871. S'a decisu a se autorisá pre dnii Dent Palmer si Compani'a a face tóte demarsiele, a negociá tóte invoelele si a face tóte concessiunile ce voru crede convenabile in interesulu purtatoriloru.

O scrisóre a dlui Otway, cetita in adunare, recomanda unirea între purtatori. Ea dice ca lord Derby nu póte sa nu cunósca drepturile lorú privilegiate. Ea esprima cugetarea ca ori-ce demarsia a lordulu Derby va avea cooperatiunea ducelu Decazes. D. Otway regretá ca nu se potú continuá la Constantinopole negociatiunile deschise la Parisu. Elu recomanda inainte de tóte stabilirea unei intielegeri între purtatorii anglezi si cei din alte tieri, specialmente cei din Franci'a, si apoi tramiterea unui reprezentante la Constantinopole.

Se asigura ca regin'a Victori'a va deschide parlamentulu anglesu in persóna.

O telegrama din Ragus'a spune ca frigulu a cerutu victime numeróse dintre trupele regulate; unu mare numeru de soldati degerati suntu la ospitalu. Se dice ca inca trei sute au

caziutu din caus'a rigoriloru temperaturei.

Insurgentii incepu a se cobori din munti; au fostu vediuti in câmpii aprôpe de fruntariile Dalmatiei.

Varietăți.

* Escel. Sea L. d. M. C. caval. Graef Libloy a sositu eri aici insocitu de noulu comandante alu honvediloru, colonelu Bela Ghyczy.

* Comisiunea cercuala de catastru a avutu siedintia alaltaeri, sub presidulu dlui oratoru Bedeus, alesu de adunarea scaunale, si a alesu vicepresiedinte si membru delegatu alu comisiunei catastrale pre dlu consilieriu de finacie in pens. Jos. Schuster si de suplentu acestuia pre dlu Alexandru Lebu din Cacova, de secretariu pre dlu Eugenu Brote, de suplentu pre Fr. Székely din Ogn'a, de pretiutoriu pre dlu Mathias Hubner, notariu in Turnisioru si de suplentu alu acestuia pre dlu Ioanu Macelariu notariu in Racovitia.

* Subventiunea dela statu pentru preotimea noastră, audimu din fonte credibile, ca are sa se imparta câtu mai curenda.

* Pop'a Balintu. „Nemere“ spune, ca la ocaziunea parcelarei paduriloru, intr'o adunare ce avu locu la Offenbanya aru fi amenintiatu pre unguri: „Bagati de sêma, ca acusi iera veti caută sa fugiti“ si adauge ca Balintu a fostu la 1848/9 in părțile acele prefectu. Un'a nu ne spune „Nemere“ si adeca, ce a fostu caus'a espectoratiunei acesteia? de cumva este adeverata. Sêu ca „Nemere“ nu scie caus'a, sêu ca i e rusine a o spune.

* Semne rele. Lui „Kelet népe“ i se telegraféza din Essegu ca drumurile de feru suntu provocate a fi gat'a de a transportă ori candu 80,000 feciori.

* In Dalmati'a suntu in tempulu de fatia urmatorele trupe: in Castelnovo regim. de inf. nr. 27 „regele Belgianiloru“ (stiriani); in Zar'a reg. de inf. nr. 32 (ungureni); in Ragusa reg. de inf. nr. 68 „conte Iellacech“ (ungureni); in Cattaro reg. de inf. nr. 72 „bar. Ramming“ (ungureni); in Budu'a bat. de venat. nr. 11 (din Austri'a inf.); in Ragusa bat. de ven. 21 (vienesi). Preste totu 14 batal. trupe pedestre. Se dice, ca acestu numeru de trupe nu ajunge pentru servitiulu celu greu si ostenitoriu si asiá este de lipsa sa mai mérga si alte trupe intr'ajutoriu.

* Alföld primí scirea din Neoplanta, ca adunarea generale de sub presidulu primariulu cetătiei Stoianovici a decisu a considerá si folosi de oficiali limbile: magiara, serba si nemtiasca.

* In privintia voluntariloru pre unu anu, are „Tagesbote aus Mähren“ sciri din Vien'a ca au sa urmeze reforme insemnate. Este vorb'a ca cu ocaziunea reinnoirei pactului dualisticu are sa se prezenteze o instructiune noua, conformu carei conditiunile primirei in institutul voluntariloru au sa se ingreuneze. Voluntarii voru fi, dupa instructiunea cea noua, soldati in tota form'a si nu se voru mai bucurá de favoruri privitoare la chiamarea loru civile. Mai departe, acei ce au depusu esamenulu de oficeri voru fi indatorati la o presentia de servitiu de trei ani, va sa dica, voru fi constrinsi a servi si cei doi ani urmatori in continuu si asiá din servitiulu de unu anu se face unu servitiu de trei ani. Mai departe se va introduce legea pentru inarmarea glóteloru, asiá dupa cum esista in principiu, inse cá legea sa se póta practisá cá in Tirolu.

* Adunarea plenaria a comitetulu din comitatulu Solnocului inter. e convocata de dlu comite bar. Dionisiu Banffi pre 14/26 Ianuariu.

* Gratulatiune. In dia'a de anulu nou, desu de diminétia, se presenta in mai multe case románesci unu individuu, carele dupa spus'a lui erá aprindiatoriu de lampe si vighiatoriu de nópte in un'a si aceeasi persóna. Cine nu va primí o gratulatiune dela unu duplu folositoriu alu omenimei si cine va stá in chipsuri sai dea ceva sêu sa nu dea mái alesu déca vine si cu o gratulatiune? Mai târdiu inse, dupa ce omenii venisera dela biserică, eata ca si aprindiatoriu de lampe si vighiatoriu de nópte, fiacare in alta persóna, se presentéza cu gratulatiuni in tota form'a. Care a fostu dara adeveratii gratulanti. Cei din urma dicéu ca ei; iera celu din tãiu se vedea a fi fostu unu incepatoriu modestu alu „cavaleriei de industria.“

* 800 de porci. In canalulu Dunărei dela Toln'a a inghiatiatu unu remorcheru, pre care se afla 800 de porci vii. Porcii suntu asecurati cu 50000 fl. Déca nu se voru mai puté scóte la uscatu pâna la primavéra trebuie sa péra. „Hon“ spune ca capitanulu vâporulu a sfatuitu pre proprietariu sa chieме traficanti de carne afumata de prin pregiuru si sa taie porcii si asiá sa scape carnea si un-sórea. Proprietariulu inse n'a voituu sa asculte sfatulu.

* Lupii au furatu in noptile trecute dela parochulu din Gur'a riului din curte cinci oi.

* Sinucidere. Astadi intre 11 si 12 óre diu'a s'a impuscatu unu individuu apartienatoriu la clasa cetatiena. Caus'a inca e necunoscuta.

* Intemplantadeverata. Cu ocaziunea processiunei de marti toti ómenii in trecere si intemplantare si luau caciulele sêu palariile, numai vr'o câtorva individi le inghiatiase pipele in gura si caciulele pre capu.

* Revolta de tieranii. Din Nitzkydorfu (Banatu) se scie la „Tem. Ztg.“ ca tieranii de acolo s'au revoltatu din caus'a unoru neintielegeri cu notariulu comunalu. Tieranii pretindu ca notariulu a comisu iregularitati in socotelele comunali. Din caus'a revoltei a mersu din Timisiór'a o compania de militia cu trei oficeri si cu unu cornistu.

* Femeile medici din Rusi'a in 1875. — In anulu 1875 numerulu femeiloru studenti in Rusi'a s'a radicatulu la 171, din cari 102 suntu din nobletia, 17 din comerciulu mare, 14 din comerciulu de debitu, 12 din familii de cleru si 24 din diferite ramuri de cetatieni. Din acésta cifra 23 suntu evreice, 12 armene, 3 luterane; tóte celelalte suntu de biseric'a ortodoca: 23 suntu maritate; 53 au primitu diplomele de profesoru cu felicitatiuni fórté vii din partea directorulu facultătiei.

* Cărtile aparute in 1875 in Angli'a. — Tabloulu cărtiloru publicate in anulu trecutuu in Angli'a da unu totalu de 5200 publicatiuni, din cari 3577 cărti nóue, 1330 editiuni nóue, si 311 importatiuni din Americ'a. Teologi'a numera 550 opere; fictiunea, 664; art'a si sciintia 445; calatorie, istoria, biografi'a 490.

* Cartele de visita. — Cartele de visita suntu espresiunea si rezultatulu vietiei nóstre active, ocupate, plina de fragmentari. Ele tienu locul demarsiei personale pentru care aru lipsi tempulu si suntu cá unu suveniru departatu ce se esprima in graba, cum pôte, dara care in fine pretiuesce multu mai multu decâtu nimicu. Care din noi n'a incercatu o adeverata bucuria, ori-cátu de rapide, primindu unu nume aprôpe uitatu, dara care protestéza contr'a uitărei?

Inse intrebuintiarea loru n'a lipsitu de a fi objectu de critice vii din partea umoristiloru. „Ce insemnéza, dicu ei, acésta bucatia de cartonu, aceeasi pentru toti, banala si ne reprezentandu nimicu afectuosu? Ce va

se dica acestu schimbu economicu de politetie?“ Economie? dara tocmai pentru acésta ele se intrebuintéza. Pre câtu tempu spiritulu omenirei va fi economi'a, succesulu loru va fi asiguratuu.

* Unulu din cei mai insemnati generali ce a avutu Rusi'a in resbelele ei purtate dela 1788—1813 cându contr'a Poloniei, cându contr'a Persiei, cându contr'a Franciei, a fostu comitetele Benningsen nascutu la 1745 in Hanovr'a. Incarcatu de onoruri sub Ecaterin'a si disgratiatu de Pavelu I, intrá in conspiratiune contr'a acestui imperatu si luá partea cea mai activa in asasinarea lui. Reabilitatu apoi la curtea lui Alesandru I, ale cărui favori isbuti sa le obtie, se distinse in resbelulu contr'a Franciei, avendu comand'a superióra in fati'a lui Napoleonu I. Batutu la Eylau, in 1806, invinsu la Friedlandu in 1807, vingaratoru la Voronov'a in 1812, si unulu din eroii celebrei batalii dela Lipsca in 1813, generalulu Benningsen a inacetatu din viétia la 1826. Conformu unei dispositiuni a testamentulu ce a lasatu, memoriile sele nu puteau fi publicate decâtu dupa trecere de 50 ani dela mórtea sea, adeca in anulu 1876. Asiá dara, in anulu acésta, aceste memorii, cari se afla in posesiunea descendentiloru familiei Benningsen, locuitori in Hanovr'a, se voru dá publicatitiei si negresitu ca revelatiunile istorico-politice ce se voru face prin acésta publicare voru fi de mare insemnatate.

* Medicin'a hermetica. — Unu archeologu, Dr. Ebers, a descoperitu de curendu un'a din cărtile de medicina hermetica. Pâna astadi tóte silintiele puse pentru a se descoperi origin'a celebreloru scrieri hermetice cadusera, si se presupunea ca marele Hermes erá unu personagiu mitologicu inventatu de alchimistii vechi spre a acreditá sciintia loru prin autoritatea anticatitiei. Manuscriptulu de curendu descoperitu, cându se va descifrá complectuu, va puté aruncá órecare lumina asup'a acestui punctu indoiosu. Dara chiaru cându nu s'aru atinge acestu resultatuu, chiaru faptulu ca unu fragmentu din sciintia acum perduta a egipteniloru s'a gasitu este de o mare importantia sciintifica.

Manuscriptulu a fostu descoperitu in mijloculu resturiloru unei mumii acum câtu-va ani de unu arabu, si la mórtea sea a fostu oferitu Drului Ebers ce l'a cumperatu cu unu pretiu insemnatu. Elu consista dintr'o singura fóie de papirus lunga aprôpe de 60 picioré si a cărei caractere suntu negre si rosie. Judecandu-se dupa caractere, dat'a acestui manuscriptu pôte fi pusa aprôpe 1,500 ani inainte de Iisusu Christosu, ceea ce i da o anticitate de 3300 ani, si déca a fostu scrisu in prim'a parte a seculului, a fostu contemporanu cu period'a in care Moise statú la curtea faraoniloru. Numai o parte din documentu a fostu descifrata de Ebers, cuprindendu-se capulu diferiteloru capitole, precum: „cartea secreta a mediciloru“, „sciintia batailoru inimei“, „cunoscintia inimei dupa invetiatur'a preotulu fisicu Nebsecht“, medicina spre a aliná acumulatiunea urinei si a abdomenulu.“

Cu dreptu cuventu trebuie sa credemu ca egiptenii castigasera unu mare gradu de desvoltare sciintifica intr'o perióda fórté primitiva a istoriei loru. Cum observá Boeru-Laave, faptulu ca Moise sciá sa reduca aurulu in pulbere astteliu incátu sa-lu faca capabilu a fi amestecatuu cu apa aréta ca capetase o cunoscintia de chimia ce nu pôte fi capetata decâtu de magistrii artei.

In realitate Egiptulu pare a fi fostu locul de nascere a chimiei, cáci dupa Plutarcu (Isis et Osiris), in lim-

bagiulu sacru a preotiloru tier'a erá numita Chimi'a, ceea ce insemnéza, dupa Bochart, cunoscintia ascunsa sêu secreta. Actualmente inca e numita de Copti tier'a de Kemi.

Lindas a pretinsu ca cunoscintia acestei arte a fostu introdusa in Europ'a de Argonauti ce navigasera spre Colchid'a spre a aduce de acolo lân'a de aur. Locuitorii acelei tieri, dupa Erodót, erau o colonia egipténa, si Lindas presupune ca lân'a de aur erá o carte pre pele de óie ce invetiá art'a de a face aur prin chimia.

Dat'a espeditiunei Argonautiloru este pusa, dupa cea mai mare parte din cronografi, in anulu 1250 inainte de Iisusu Chrst. sêu trei sute ani dupa dat'a manuscriptulu lui Ebers.

* Iérasu o Anutia. „Hr. Ztg.“ purcediendu din laudabilulu punctu de mânecare de a introduce odata ordinea in purtarea stapániloru cu servitorii si servitórele si cu deosebire cu inscrierea loru la politia, spune din cându in cându câte o intemplantare despre un'a sêu alt'a servitóre, care nu e cunoscuta stapániloru de câtu cu unu nume de botézu, precum Marie, Trezzi, Fichen s. a. m. d. Intemplantările aceste suntu mai tótudéun'a: departarea Mariei sêu a Trezsei etc. cu unulu sêu mai multe suvenire, pentrucá sa nu uite asiá ingraba pre stapáni, dara nici stapániloru sa nu le iese asiá ingraba din memoria „scump'a“ Marie etc. cum le mai chiama. Acum in nrulu de joi spune de o Anutia carea s'a dusu cu bani, cu pretiöse si cu alte efecte, fára de a se scí unde. Stapanii aru cautá bucurosu pre Anuti'a, inse Anutie suntu multe si asiá le va fi greu a aflá pre cea dorita.

Preturile din piatia.

Sabiu 21/9 Ianuariu. Gráu o hectolitra, cualitatea cea mai buna, 6 fl. 10, de mijlocu 5 fl. 60, inferióra 5 fl. 10; gráu mestecatuu cual. cea mai buna 4 fl. 70, de mijlocu 4 fl. 30, inf. 3 fl. 90; secara, cual. cea mai buna 3 fl. 70, de mijlocu 3 fl. 50, inf. 3 fl. 30; orzu 3 fl. 50; ovesu 2 fl. 60—2 fl. 20; cucuruzu (porumbu. papusioiu) 2 fl. 40; cartofi 85 xr.; mazare litr'a 14 xr.; linte 17 xr.; fasole 9; fênu 50 chilogr. 95 xr. — 1 fl. lemne de focu unu metru cubicu 3 fl. 50 lemne vertése si 2 fl. 80 mestecate. — Lumini de seu 57 xr. chilogr., sãpunu 46 xr.; carne de vita 32. 30, 28; de vitielu 42—38 xr.; de porcu 38—36 xr., slanina 60 xr. chilo.

ad. Nr. ex. 1875/prot.

Concursu.

Pentru postulu de Capelanu, lângă protopresbiterulu din Fizes St. Petru cá parochu conformu inaltei resolutiuni consistoriali dto 4 Sept. a. c. Nr. 2485 se escrie concursu pâna la 31 Ianuariu 1876.

Emolumentele suntu:

Deosebitu 5 jugere de pamentu, casa de locuintia in odăile parochiali venitulu din stol'a parochiala de jumatate, voindu se pôte ocupá si cu postulu invetiatorescu din locu, prelânga 100 fl. 40 vici de bucate si 4 orgii de lemne — 4 punti, de lumina si gradin'a scólei. — Afacerile protopresbiterali competu eschisivu numai protopresbiterulu.

Concurentii voru avé a-si asterne concursurile sele instruate conformu dispositiuniloru sinodali din a. 1873 protopresbiteratulu Ungurasiulu in Fizes St. Petru pâna la diu'a susu citata.

Câtu pentru catechisarea in scóla, si pastrarea bunei ordine in biserică si poporu, concurentii se cere a fi celu putienu absoluti de 4 clase gimnasiali, teologi si pedagogi absoluti, precum a fi portatu si postulu de invetiatoriu câtu-va tempu.

Fizes St. Petru 13 Dec. 1875.

Comitetulu parochialu in intielegerea avuta cu protopresbiterulu si parochulu locale.

Petru Rosc'a, protopresb.

(3—3)